

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovoj hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravnštvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovoj hiši.

Vojska.

Turkom se v Aziji huda godi. Dasiravno se samo branijo izza zida in izza griča, vendar jih Rusi čedalje bolj objemajo ter smemo kmalu pričakovati uspehov. To je razvidno iz slednjega turškega telegrama: „Desno krilo ruske vojske skuša za drugo defenzivno (brambrovno) črto turško pri Soghanle v hrbet priti, levo krilo pa napada in s silo jemlje prehod od Bajazida do Suriköya, ruski centrum pa, je videti, da čaka konca teh vojnih prizadevanj.“

Uže iz tega je vidno, da mora biti Kars popolnem obložen po ruskej vojski. Pa tudi drugi turški telegram pripoveduje 2. t. m. da so Rusi uže dvakrat na samo tvrdnjavo, na citadelo Kars naskočivali, a „odbiti“ bili. Torej če uže notranjo tvrdnjavo napadajo, morajo imeti vso okolico v roci.

Nekov Šeik Kurda Abdullah je baje zbral 10.000 Kurдов na konjih in jih vodi proti Rusom. Taki divji jezdenci so sicer pogumni, a orožje imajo staro in slabo.

Na Donavi so Turki po noči od 6. do 7. t. m. streljali na odprto rumunsko podonavsko luko Beket in plenili po rumunskih vaseh v okolini. Streljali so tudi zopet na Brailov. Tukaj pa se Rusi pripravljajo, da kmalu večje stvari podvzemo. Vreme jih je še zmirom zadržalo, da niso še vse svoje moči razvili.

V časnikih, ki imajo Turke radi, tožijo različni judje, Magjari in nemškutarji, da so njihovi prijatelji, turški vojskovodje, leni, da ne znajo Rusom ustavlji se, da so jim pustili tako važne kraje zasesti, da turško brodovje nič vespečnega ne stori. To je tudi dobro znamenje. Gotovo, da si Turki ne upajo, ne morejo. Branili se bodo, in to krvavo in hrabro

za obzidji in obrežji. H koncu pa morajo poklecni, ker zoper njih je pravda, svetinja in rusko-slavjanska čilava mladost, katerej bodi vsak dan klicana slava!

Turški zavezniki, ki jih nij.

Egiptovski podkralj je naenkrat ustavil pošiljanje svoje vojske Turkom na pomoč, ker jo bode sam potreboval. Najnovejša poročila iz Egipta, preko Rima prišla v „N. Fr. Pr.“ poročajo, da bode kralj Ivan v Abesiniji vojno proti Egiptu nadaljeval. On pravi: „Jaz imam pravico bojevati se, da svoje meje za vselej zavarujem; jaz ne odstopam Masane, ker vzel jo bom s silo, jaz nečem darov in ukazujem svojej vojski, naj vojno nadaljuje.“ Poleg tega so bili Egipčani v Darfurju še tepeni. Vsled vsega tega sultan carigradski iz Egipta ne bode nič pomoči dobil.

Pa tudi iz Indije Angleži obetanih in groženih toliko in toliko sto tisoč Mohamedanov nemajo tako na razpolaganje, kakor se misli v turkoljubih krogih. Telegram iz Londona namreč poroča: Po zanesljivih sem došlih telegramih je emir Afganistanski, Shir-Ali-Khan, Angležem napovedal sveto vojsko. Uzrok je prvi ta, ker je Anglija Khelat posela. Sicer pa telegram misli, da utegnejo prijateljske zveze Afganistana z Rusi povod vojske biti. Naj Angličani le vtipkajo svojo roko vmes, v Aziji jim Rusija lehko tudi precej posla napravi, gospodarili so dovolj zlo in kruto v Indiji.

Na dalje so Turki in njih novinarski nemškatarski prijatelji uže leto in dan prorokovali, kako bode Turčija ves ruski Kavkaz in še razne Azijate v upor spravila, precej, če Rusija vojno začne. Ali glej, uže nad 14 dnj vojna traje, ali o uporih v Kavkazu nij duha

ne sluha. Dakle tudi teh zaveznikov Turkom nij.

Da si pa razni bratje divjaki Turkom ne morejo pomagati, rad bi jim pomogel vredni brat Magjar, naš nemškutar in kakov poljski obubožani „žlahčič“. — Ali tudi teh nij tam, kjer Turkom zaveznika treba. Volje je nekaj, a moči nič. Članki v „N. fr. Pr.“ in v „P. L.“ ne zapode v beg najmanjše ruske kljuse. Tako je vidno, da vsakako pojde vse dobro na slavo Slovanom.

Nekaj o turškem parlamentu.

Carigradski dopisnik časnika „Journal de Genève“ piše: Izmed 125 členov, ki hodijo v novo turško zbornico, nij jednega, da bi stal na višini svojega pooblaščenja, niti jednega, da bi bil kedaj se pečal s socijalnimi, postavdajalnimi, trgovinskimi ali drugimi vprašanji; jedino vodilo jim more biti zdravi um, ako je namreč narava jih kaj obdarila z njim. Kar se tiče prezidenta Ahmed-Vefika, nedavno povisanega za vezirja in pašo, imenuje ga po Carigradu šolnika, ker ne prednaša in predlaga, ampak nekake lekcije daje deputatom — šolarjem; toliko, da jih za kazeno ne zapira ob kruhu in vodi, ali jim ne deva tradicionalni kolpak na glavo. Kadar gre za adreso ali kak predlog, tedaj drugača ne dela, kakor počasi, nekako v odstavkih, bere paragrafe in vsi poslanci mu v koru priglašujejo: „Da, gospod, popolnem resnično, prav dobro!“ Ta jedinost v odobravanju in ti enolični formulari so imele nekaj tako komičnega, da je predsednik, zapazivši nekdaj v tribunah nekoliko Evropcev, se sramoval pomanjkanja neodvisnosti pri svojih „podložnikih“ in se obrnil do njih s kratkim turškim ogovorom: „Gospoda, da boste vedeli, v vseh evropskih parlamentih je nekoliko poslancev, katere imenujejo sku-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

(Dalje.)

Osmo poglavje.

Veruj v Boga, kot v solnce — in poglej! Mladosti nove jutra v srcu cvet, In kakor zemlja, tožno sree ti! Miruj, oblakov breme da zbeži.

Zarkov pripekajočega solnca, ki jima je na vozlu sijalo ravno v lice. Močno se jima je olajšalo, ko so došeli na strmo, a gladko in senčnato pot, ki je držala gori v hrib.

Ker je bilo ozračje popolnem čisto, videlo se je zmirom dalje čudovito lepo; Jeričina navdušenost je bila tolika, da je komaj prenašala silno silo prevozne kočije. Ko je bila pot tako strma, da je kočijaž prosil gospode, naj bi izstopili in ugnanim konjem olajšali kočijo, sprejela je Jerica radostna predlog doktor Jeremijev, naj bi ž njim hodila par kilometrov.

Jerica je bila izvrstna peška in s krepkim doktorjem je kmalu pustila kočijo daleč za sobo. Pri nenadnem ovinku na poti sta postala, da bi ogledovala pred soboj razgrneno pokrajino.

Molče sta jo občudovala in tihoma vživala krasoto njenega, ko jih je prebudil glas, tik njih rekoč:

„Zares, lepa pokrajina!“

Ozrla sta se ter zagledala gospoda Filipsa, sedečega na skali z mahom zaraseni, na katero se je ta hip naslonila Jerica. Sedel je prav neprisiljeno in prijetno, njegov slamnik s širokimi okraji je ležal na tleh, kamor je bil padel, njegovi sivkasti, kodrasti in še vedno lepi lasje so bili počesani navzad od visokega in širokega čela. Kdor bi ga bil videl, kako leno in celo deško se je naslanjal na svojo roko, mislil bi bil, da je tu posedal uže več ur, in da je na tem kraji popolnem domač. Vidivši, da sta ga opazila, vstal je, ter je stopil k doktor Jeremiju in Jerici.

„Častiti gospodine! vi ste naju prehiteli,“ rekел je prvi.

„Da; šel sem peš od vasi sem, kar storim vsakrat, kadar so pota taka, da se z vodom ne prihiti nič časa.“

To rekši je Jerici vtaknil v roke šopek krasnega lavorjevega cvetja, ki ga je najbrž

pino oponozicijo, in nekateri se, ne vem prav zakaj, vseajo na levo predsedniku. Ti poslanci na levi imajo navado govoriti proti vladi; to je njih posebna lastnost. Vladarji so po večjem tako velikodušni, da trpijo tako zlorabo, češ, da pripomaga nekoliko k raznoličnosti parlamentskega razpravljanja; naš presvitli vladar nij nič manj velikodušen; zato dovoljujem nekaterim izmej vas, pa le nekaterim, na levej klopi vsemi se in nekoliko ugovarjati. Pristavljam, da se jim nij bati nasledkov moje nezadovoljnosti."

Dopisnik priopomenja, da se ve da nihče se nij poslužil tega dovoljenja in nikdo nij se ganil z mesta. Le ko so pretresali adreso sultana glede Črne gore, tedaj je jeden poslanec, odlikuječ se po svojem žarno rudečem obrazu, vstal, zahvalil se predsedniku za svobodo, ki jo pripušča zbornici in izpregovorivši kratko besedo, končal je s preznanimi besedami Jules Favre-a: „Ne jedne pedi naše zemlje, ne jednega kamena iz naših tvrdnjav!“ Odgovarjali so mu „peki“ (prav dobro!) in občen rokoplesk. — To so torej oni kulturni narod, ki ga Magjari in naši nemškutarji ljubijo!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. maja.

Odsek državnega zabora za posvetovanje nagodbenih postav je imel sejo in generalno debato. Sprejet je bil nasvet Klierov, naj finančni oddelek odseka ozira se tudi na gospodarstvena vprašanja, o katerih dozdaj z Ogersko nij dogovora bilo.

Z Dunaja poročajo, da se ministerstvo vnanjega dogovarja z Auerspergom in Tiszo zarad oblike, kako bode izjavilo, da je naša monarhija nevtralna. — Eni pa govore, da bode Avstro-Ogerska dala z Nemšijo vredenako glasečo nevtralitetno izjavo.

Vnanje države.

V Moskvi je ruski car sprejel deputacijo stanov in govoril: „Pred šestimi meseci sem tukaj upanje izrekel, da se bode orientalno vprašanje mirno rešilo. Jaz sem hotel dragi krv svojih podanikov do skrajnega ščediti, ali moje prizadevanje je bilo brez uspeha. Bog je drugače hotel. Moj kišenevski manifest je proglasil carstvu, da je prišel predvideni trenotek; cela Rusija, Moskva napravo, je odgovorila, kakor sem pričakoval. Vaša požrtvalnost presega moje pričakovanje. Bog nam pomagaj, naš nalog zvršti in blagoslov naše vojske, ki idejo v boj za vero, carja in domovino.“

Iz Peterburga 7. maja: Car pride jutri sem in bode slovesno sprejet. — An-

gleški poslanek lord Loftus je izročil angleški odgovor na Gorčakovljevo okrožnico. Rusija ne bode nič odgovorila.

Turki so svojemu rokodelstvu zvesti. Vedno dohajajo nova poročila, kako zversko koljejo in pozigajo Čerkesi in baži-bozuki po Bulgariji. Iz Galaca in Braile so videli cele vasi goreti. Žene in otroci so se v močvirja in gozde poskrili pred divjaki.

Nemški poslanik princ Reuss, ki bode tudi Ruse zastopal v Turčiji, prišel je v ponedeljek na Dunaj in potuje v Carigrad.

Iz Berlina poroča telegram 7. maja, da so nemški konzulati v Egiptu dobili ukaz, zastopati tudi ruske podanike. Primeri, kaj poročamo v članku spredaj o Egiptu.

Spanjska vlada Alfonzova je uničila s kraljevskim dekretem, prijavljenim te dni, samostalnost in samovladje baskovskih provinc. Vzete so hrabrim gorskim Baskom vse stare pravice.

Angleži so si, kakor se brzojavlja, osvojili in prilastili Transwalsko republiko (v južnej Afriki, obseg 3480 kvadr. milij). Predsednik republike je protestiral in poslal svoje poslanike v Evropo in Ameriko. Angleži so bili od nekdaj največji grabeži in osvojatelji.

Dopisi.

Iz Klanca v Istri 6. maja. [Izvirni dopis.] Lepo se je bila narava okinčala, vse je bilo v najlepšem cvetiji, in dajalo je ubogemu kmetu mnogo upa na boljšo letino, nego je bila v pretečenem letu. Ali glej! njegov up je splaval zopet po vodi. Kakor po več krajih naše kronovine, tako tudi tukaj je mnogo snega zapadlo in od taistega časa nijsmo imeli več ugodnega vremena, da bi bili svoje polje obdelali. Narava je še na ravno tisti stopinji razvitka, kakor je bila pred mesecem. Strupeni mraz je pobral nežno cvetje in mlado popje, tako, da se natora ne more okrevati. Slabe letine in od dne do dne rastoča dragina pokončale bodo revne kmete.

Tudi pri nas je bil sedaj v enem mesecu že dvakrat potres, posebno močan pa je bil v soboto, dne 5. t. m. ob pol jednajsti uri zvečer, prišel je od severo-vzhodne strani. Trajal je dobre tri minute. Škode sicer nij naredil, le ljudi je nekoliko osupnil. Za sedaj je bilo tako. Bog ve, kako bode pa v bočnosti?

Iz Sevnice 5. maja [Izv. dop.] Lansko leto že sem imel priliko poročati v „Slovenskem Narodu“ o žalostnej nezgodi, katero je povzročilo zidanje hvalisanega mosta čez Savo poleg Sevnice. Takrat že sem z vsem

uzrokom in resno grajal zanemarjenje od strani stavbenega podvetja, da se dotočnim paragrafom javnega reda za varovanje človeškega življenja ne ustrez. Žrtev tega zanemarjenja je bila tačas mlada gospodičina Höglensbergerjeva. Omenil sem takrat, da je vodja stavbe g. S., torej je lehko razložno, da je ostala moja graja brez uspeha. Denes mi je naloga poročati o drugej žalostnej nezgodi, katera se je prigodila včeraj zvečer ob 9 uri. Most stoji nad Savo kakor mrčes tisočnogec, a se še ne sprijema s Kranjsko; postavnega svarilnega znamenja za ljudstvo ob celi dolgem času zidanja tega velikanskega viadukta še nihče videl nij, kajti proti našemu g. S. je vsaka terjatev brezspečna; tedaj je razumljivo, da ljudstvo porablja novo zvezo mej krovinnimi in tapa ob vsakem času črez lehkomiselnio visoko nad Savo po deblih položenih deske. Povem, da je včeraj zvečer železniški čuvaj Možič tudi to pot iz Kranjske gredoč nastopil, a proti sredi Save, ko mu je bila deska izpodletela, z višine padel, ter v Savi svojo smrt našel. Ob 6 uri, ko to pišem, niso ga še našli. Pokojni je zapustil dvoje otrok.

Ko bi bil to ali najmanjšo nesrečno dejanje pouzročil po nehajstvu svojem drugi, kakor naš mogočni g. S., davno bi se uže bilo kaj storilo, kar je treba.

Iz Nabrežine 7. maja [Izv. dop.] Denes so se tu skoz Nabrežino v Benedke vozili oni turški softi, kateri so se šli njihovim vrednim sorodnikom Magjarom zahvaliti za njih tople simpatije. Res morejo biti Magjari s temi junaki ponosni; kajti, od kar je južna z italijansko železnico zvezana, nij se še kaj takšnega, kaj tako prostega in umazanega v vozlu prvega reda vozilo, kakor so ti magjarski in nemškutarji varovanci.

Le škoda, da nij bilo pri denašnjem dohodu vlaka njih najsrčnejših prijateljev Magjarov in nemškutarjev tu. Ti poslednji bi bili vsaj videli grdo neznačnost, katera se je le zaradi njih lenobe in zanikrnosti godila. Vsak vlak ima na južnej železnici voz za nujne človeške potrebe. Ali ti grdi, lenobni Turki, ta „kulturni“ narod nijso omenjenega voza upotrebovali, ampak so kar okno voza I. reda, plačanega menda od Magjarov, za straniše vporabljali. Voz nij bil samo od zunaj onesnažen, nego tudi od znotraj, kajti hodili so tu po magjarskem blatnem papriku,

mej potjo natrgal; pri tem je še pogledal nij ali se vsaj delal, kot bi še ne vedel, kaj je storil. Zahvalila bi se mu bila rada, a bil je tako raztresen, da se mu nij mogla zahvaliti, zlasti ne, ker je z doktorjem govoré dalje šel, kot bi nje poleg ne bilo.

Vsi trije so odšli dalje. Gospod Filips in doktor sta se živo pogovarjala mej soboj, Jerica pa ju je poslušala, ter kmalu opazila, da ona nij bila edina osoba, katerej se je znal tujec prikupiti. Doktor Jeremija je z njim govoril o različnih rečeh, a kazal se je v vseh enako izvedenega. In Jerica se je smehljala, videvši, da je njen stari prijatelj po znani navadi izrazoval svoje veliko veselje, ter si več ko enkrat roke mel.

Sedaj je mislila Jerica, njen novi znanec mora biti izučen rastlinoznanec, tako natanko je poznal vse oddelke tega znanstva. Potem je zopet mislila, da se je najbolj učil geologije, tako natanko je blezo poznal mater zem-

ijo; a ona to nij več mislila, ko je govoril o morji kot pomorščak, o kupčiji in kupčijski pisarni kot pravi kupec, o Parizu pa kot pravi posvetnjak in mož po najnovejši šegi.

Stopala je tik njega molčeča, a ne pozabljena in neopazena; kajti bližaje se strmecu, ponudil jej je roko, rekoč, da se boji, da se je uže utrudila. Zagotovila mu je, da se tega nikdar ne boji. Doktor Jeremija je rekel, da se mu zdi, da Jerica bolje hodi, kot ona oba; gospod Filips umirjen s tem, počel je nadaljevati govor o njunem predmetu, v katerega se je Jerica nevedoma kmalu zapletla.

Gospod Filips je bil mož, ki je izbujal spoštljivost in celo strah, kadar se mu je zdelo. Kadar se je godilo nasprotno, znal je, kako sprčno pregnati one čute, pridobiti zaupnost in storiti, da so se tuji značaji razvili pred njim. Jerici nij bil več tujec. Bil je sicer skrivosten človek, a ne oplašiven, da bi

se ne upala mu približati se. Rada bi bila izvedela več o njem, izvedela bi bila rada povest njegovega življenja, ki je moral biti jako čudovito, soditi po tem, kar je povedal. Posebno rado bi bilo njen sočutno srce razjasnilo si vzrok njegove globoke otožnosti, ki je obsenčevala njegovo plemenito lice ter je celo z njegovim smehljanjem izrazovala nekaj britkega.

Doktor Jeremija je bil tudi nekako radoven, kot Jerica, ter ga je od strani nekoliko povpraševal, nadejaje se, da bode našel nit, ki drži v minolo življenje novega prijatelja; a biez uspeha. Ustna gospoda Filipsa so bile v tem oziru ali zapečatena, ali so se pa odprla, da so prekanila radovednost vprašalčevu.

Na zadnje je moral doktor priznati, da je popolnem vgnan; tega nij mogel več skrivati, niti sebi niti tovarišema, če prav bi bil rad; vsedsi se tik pota, čakali so voza.

kakor bi bilo tako pri njih običajno. Od nemškega sopotnika sem čul besede: „Das sind echte türkische Schweine.“ Res pravi grdini in neomikanci so ti Turki, lep poklon za Magjare in za naše nemškutarje. Privoščimo jim te simpatije. Gotovo misleči, da jih v Trstu z dostojočnostjo izprejmo, izogibnili so se in odpeljali rajši v Benedke.

Iz Peterburga 2. maja. [Izvirni dopis.] Redakcija „Ruskega Mira“ je v 88. št. prevela in registrirala obo članka slovenskega deželnega poslanca g. dr. Serneca, priobčena v 66. in 67. št. „Slovenskega Naroda“. Razpostavljeni od ruske redakcije v prevodnem tekstu „?“ in uvodna opazka „meždu avstrijskimi Slavjanami, upotrebljujočimi latinsku, a ne slavjansku azbuko, tako mnenje ne novost, no argumentacija avtora nebezinteresna“ — kažejo jasno, kako se je rusko-slovanskemu politiku mnenje g. dr. Serneca pokazalo.

Pa to meni nij tako važno, da gosp. dr. Serneč ne misli rusko-slavjansko. Njegovo stanje je znano vsacemu, ki je njegova članka v „Slov. Narodu“ bral. A važno se mi zdi to, da je redakcija tako velikega našega ruskega lista, kakor je „R. Mir“ opozorila svoje bralce na slovenska članka in jih celo prestavila, kar je pohvalno ne le za g. dr. Sernca, temuč tudi za vaš list, „Slov. Narod“ sam. Sicer pa to nij prvič, da je „Slov. Narod“ v ruskej žurnalistiki bil citiran.

Domače stvari.

(„Laib. Tagbl.“) prinaša predstinočnjem članek o smešnem političnem uskoku nečih tukajšnjih deželnih uradnikov, ali prav za prav jednega, ker le jeden od dotičnih se je naravnega — vsaj delal; drugi so se kazali uže prej kot ničle za javno življenje. Mi se za celo stvar niti zmenili nijsmo, ker se nam čisto nevažna zdi. „Kjer se komarji bjejo, tam ne teče kri.“ Kdor je zmožen za trideset srebrnikov izdati svojo mater, — ta reva na srci in duhu naj gre le k Dežmanu, čem prej in hitreje, tem bolje. Neumen je pa, kdor meni, da je obstanek narodne stranke le količkaj odvisen od dveh, treh tacih bornih dušic, katerih edini ideal je „poboljšanje plače.“ Ker smo pa uže pri tem, naj dotičnim ljudem, ki kakemu Vestenecku adrese nosijo, le samo še to povemo in naj si dobro pomnijo, da, kakor mi narodnjaki nijsmo ž njimi prav

nič izgubili, tako tudi oni nijso prav nič za se pridobili. Pri množih svojih dozdanjih osobnih prijateljih pač spoštovanja nemajo nobenega več, kar se tiče one stranke, kamor so zdaj šli, spominjam jih le na krepki nemški strankarski pregor: „den Verrath liebt man, aber den Verräther verachtet man.“ To se tudi njim gedi, gotovo. Prosit!

— (Poskušanje učiteljske sposobnosti) začele so se 23. p. m. in končale 28; praktična je bila 30. aprila. Naredili so izpit za meščanske šole gg.: Ivan Lunder, Edm. Lahajner, za ljudske: Ernst Frühwirth, učitelj na evangelskej šoli v Ljubljani; Iv. Glinšek, učitelj pri sv. Trojici na Štajerskem; Iv. Kocmut, učitelj v Šmartinu na Štajerskem; Artur Mahr, učitelj na trgovinskej šoli v Ljubljani; Stefan Tomšič, učitelj v Sodražici; Franc Voglar, učitelj v Brežicah na Štajerskem; Anton Zmerzlikar, učitelj v Žavci na Štajerskem in gospodinja Marija Šventner, podučiteljca v Brežicah na Štajerskem.

— (Sokolski izlet) na Šmarno goro se je moral zaradi slabega vremena preložiti na prihodnjo nedeljo 13. t. m.

— (V sokolski telovadnic) so vaje pod vodstvom učitelja g. Hanuša tako živahne, kakor poprej le v naj lepših časih. — Nad 30 Sokolov redno prihaja k telovadbi. Število društvenikov pa veselo narašča.

— (Čitalničnega pevskega zborna) udom se naznana, da bodo pevske vaje pod vodstvom g. Vojt. Valenta redno, vsak vtorik in petek ob 8 uri.

— (Semenj v Ljubljani) v ponedeljek je bil slab, to se uže razumeje. Pomanjkanje denarjev se nij še nikoli tako grozno čutilo, kot zdaj. Kaj bo, če še letina ne bode dobra!

— (Marijna bratovščina) je vsled volitev zadnjega občnega zborna konstituirala direkcijo in sicer volila za predsednika g. Horaka, za podpredsednika Pakiča, za blagajnika g. Drašlerja, za perovodjo g. Regalija.

— (Strelische) za Rožnikom se je v nedeljo odprlo v navzočnosti vladnih glavarjev.

— (O vinskej letini) se iz Rogatca poroča, da je slana vzela upanje, da se bode veliko vina pridelalo tudi to leto. Nižje lego so trpele od zadnjih mrazov, višje pa so uže poprejšnje slane poškodovale. Kmet, meščan, obrtnik, vse se boji, kaka bode prihodnjost.

Malo so pomolčali; na to pa je doktor rekel, Jerico pogledavši:

„Jerica! jutri ne bodemo imeli božjega opravila.“

„Ne božjega opravila!“ vskliknila je Jerica spoštljivo okoli sebe oziraje se; „kako morete to reči?“

Gospod Filips jo je sočutno in bistro pogledal ter je rekel smehljaje se in posebno naglašaje:

„Gospica Flintova! Tu nij nedelje; ta ne sega tako visoko.“

Izgovoril je to nepremišljeno, prenepremišljeno, mislila je Jerica, ter mu je odgovorila precej resno, a milo:

„Mnogokrat sem se veselila, da je nedelja bila poslana iz nebes na zemljo; čim više se vzpnemo, tem bolj se približamo najbrže večnej nedelji.“

Gospod Filips se je grizel v ustna ter se obrnil proč, a odgovoril nij. Krog njegovih ust se je izrazevalo nekaj, kar se Jerici nij

dopadalo, a v svojem srci mu nij nikakor očitala nepremišljene posmeha, ki ga je izrazilo bolj njegovo vedenje, nego njegove oči; ko je namreč par trenotkov strmo gledal v daljavo, kazalo je njegovo obličeje toliko britkost, da ga je le milovala ter se mu čudila. Vozova sta došla; ko jo je posadil na njen sedež, izrazoval je njegov obraz zopet navadno veselost in prijaznost. Jerica je bila preverjena, da je njegovemu odkritosrčnemu, poštenu obrazu le pravična, če misli, da za njim nij skritega ničesar, kar bi ne častilo in lepšalo človeka.

Črez eno uro so dospeli na Pristavo na hribu; in močno so se veselili, ko so precej prišli v najlepše sobe, ki so bile v gostilni. Ko je Jerica stala pri oknu sobe, ki so jo bili njej in Emiliji odkazali, ter slišala glasno godrnanje nekaterih sopotnikov, ki so dobili tako slabo stanovališče, čudila se je nehotoma nenavadni sreči doktorja Jeremije, da so s toliko očitno pristranostjo ravnali z njim.

— (Umrli) je Matija Ličan, po Notranjskem dobro znani možak pod imenom „stari Slovenec“ iskren domorodec, 3. t. m. po kratkej bolezni v Ilirskej Bistrici. Star je bil ranjki 92 let in dva meseca, pa vendar do zadnjega trenotka bistrega duha in veseloga srca. Še par dni pred smrtjo je slovenske časnike brez naročnikov prebiral. Naj v miru počiva.

— (Podlek oženskih ročnih delih) za učiteljice, učiteljske pripravnice in gospodinje. — To je naslov novi slovenski knjigi, katero je spisala in založila Ana Stumpf (rojena Pogorelec, Slovenka iz Ljubljane,) nadučiteljica na c. kr. dekliski šoli v Trstu. Ako smo katere knjige živo potrebovali, — piše „Slov. Učitelj“ tako smo gotovo te. V kakovi veliki zadregi so bile do sedaj skoro še vse učiteljice po Slovenskem v tej zadevi, kako naj pravilno, metodično podučujejo v ročnih delih, in zlasti, katerih slovenskih izrazov naj se pri ročnih delih poslužuje. Ta nova knjiga bode jim torej dobro došla. Pisana je v pravilnem in lehko umljivem slovenskem jeziku. Obsegata dva poglavita dela: I. del govori samo o ročnih delih; II. o gospodinjstvu. Vsak del razpada na več poglavij in pododelkov; sploh je knjiga lepo sistematično stavljenja. Prepričani smo, da bodo vse učiteljice, učiteljske sopruge in učiteljske kandidatinje veselo po tej knjigi segnile in se potem tudi ravnale po dobrih njenih vodilih. Cena 80 kr. Dobiva se pri g. pisateljici.

— (Iz štajerskega deželnega šolskega sveta.) V seji 12. aprila so se rešile nekatere prošnje za oproščenje šolnine. Vsled vloge mestnega šolskega sveta v Gradcu se je sklenilo, pri deželnem odboru zagovarjati ustanovitev 2 meščanskih šol v Gradcu. Imenoval se je Serajnik Domicijan učiteljem v Konjicah; Jože Lever, podučiteljem v Celji. G. Boštjan Sirk, nadučitelj v Slivnici, je dobil starostno doklado.

— (Iz kranjskega deželnega zborna.) Prošnja „Slovenskega učiteljskega društva“, naj se dovolijo tudi učiteljem enorazrednic opravilne doklade, izročila se je deželnemu odboru, da naj v bodočem zborovanju o njej poroča.

— (C. kr. založba šolskih knjig na Dunaju) je prodala l. 1875. 105.950 slovenskih, 140.521 hrvatskih, 30.629 srbskih, 992.304 nemških, 126.418 laških (itd.) knjig. Hrvatske knjige se pa v bodoče ne bodo več

Emilijo je težavna pot jako vpehalo, tako, da je dala večerjo prinesi si v sobo; ker je Jerica večerjala z njo, nijste že zeleli za ta večer druge družbe ter ste še rano v posteljo.

Zadnje besede, ki jih je slišala Jerica, predno je zaspala, so bile doktor Jeremijeve, ki je grede mimo sobe rekel:

„Jerica! ne zamudite vstati rano, da boste videli sonce vzhajati.“

A vstala nij rano in ravno tako doktor ne. Oba nista premislila, da solnce tako rano vstane. Če prav je Jerica, misleča na njegove besede, skoro skočila iz postelje, predno je dobro oči odprla, vendar se je uže razlivala močna svetloba noter skozi okno. Kazal se je prizor, ki je mahoma spodrinil vse obžalovanje, da je bila zaspala solčno vzhajanje, zdelo se jej je, da nij nič krasnejšega in bolj veličanskega, nego kar je sedaj bilo zagrnjeno pred njenimi očmi.

(Dalej prih.)

tiskale v Beču, ampak v Zagrebu v Hartmannovi tiskarni, kdaj bodo mi Slovenci to dosegli, da se bodo naše knjige v Ljubljani tiskale?

— (Šolsko obiskovanje na Štajerskem) napreduje od leta do leta. Lani je bilo od 100 za šolo ugodnih 72—82 šolo obiskajočih, po slovenskem Štajerju, pak poprek le 60. Temu je uzrok premalo šol, prevelika oddaljenost do šole in drugo. Sicer pa slovenski kmet ne pošilja še preveč radovoljno svoje dece v šolo, piše „Slov. Učitelj“.

— (Poskus samoumora.) Dekla Marija V. iz Senožeč, stara 31 let, je v soboto skočila v Trstu v „Canal grande“, a brodниki so jo izlekli iz vode, potem jo je policija zaprla, in ko se je videlo, da je ženska na duhu obolela, prenesli so jo v bolnico.

— (Pretep s policijo) so imeli v Skedenji pri Trstu mladi možje, ker jim polica nij dovolila postaviti „majev.“ Eden fantov je nekega policaja hotel udariti sè sekiro, ta pa ga je mahnil sè sabljo po roci in ga hudo ranil. Potem je policija zaprla vse, kolikor jih je dobila.

Razne vesti.

* (Nesreča.) Na Lloyдовem parobrodu „Malta“, ki gré vsak petek ob devetih urah dopoludne od tukaj v Dalmacijo do Kotora, dogodila se je pred dvemi dnevi nesreča. Parnik je ravno dobro začel se pomikati proti izhodu naše luke, kar dade kapitan znamenje, da se obustavi. Prvi mašinist se je namreč po neprevidnosti preveč približal raznim vrtečim se vretēnom in kolesom ter se obrnil malo v stran, tu ga zagrabi mašinacija za meča in mu jih odtrga. Na srečo je bilo ravno sedem ruskih zdravnikov, ki so potovali v Črnogoro, na ladiji, ti so mu torej brž odtrgani kos noge prisili, ter uže prej nego je prišla druga pomoč, izvršili svoj posel. Nesrečnika so seveda takoj odnesli v mestno bolnico, kjer bode, kakor se v obče kaže, še ozdravil, ako se mu rana ne prisadi.

* (Čveter poskus umora.) V lazaretnej ulici na Dunaji stane uže nekaj tednov prodajalka sedežev, Magdalena Hestera, sè svojo devetletno hčerko, svojo sestro in neko deklico, zapustivši svojega moža Andreja, posestnika v Simeringu, ker jo je enkrat tako daval, da jo je z največjo silo rešila omenjena deklica, ki je pri njima služila. Pretekli petek je prišel mož na Dunaj, ter z grdo silil svojo ženo, naj se vrne. Ona je zbežala, mož je tekel za njo, a v kuhinji se je ustavil in je v juho zagnal fosfora. Vse omenjene ženske so se ostrupile, ko so juho jedle, in so v smrtnej nevarnosti.

* (Čudno ime.) V Feldkirchnu je 24. onega meseca prinesel nek meščan svojega sina h krstu in mu je dal ime „Anonim“, to je: „brez imena.“

* (Samoumor.) Iz Zagreba se javlja, da se je tam ustrelil Bela Dušek, sin ogenjskega finančnega ministra ob času revolucije, zato, ker je vse svoje premoženje zabil.

* (Zapri) so v Trstu nekega goljufivega čifuta, ker je srečke prodajal na obroke in tako ogoljufal posebno delavcev in drugih ubožnih ljudi mnogo; gnali so ga na policijo po noči, knjige in pisma pa so mu zapečatili.

* (Velik požar.) V Metzu je zgorela 7. maja streha stolne cerkve, notranjost cerkve je pa mnogo poškodovana.

* (Prestopil) h katoliškej veri je juđovski pridigar Rubin Weil v Marsilji na Francoskem prošlo soboto. Nekateri trdijo, da je uzrok temu ljubezen do neke krščanske deklice, katerej starši niso dovolili, da bi se poročila z judom. Pobožni judje pa trdijo, da je naenkrat znored, pravijo, da je uže pretečeno veliko soboto v svojej pridigi kazal, da omauguje v veri, kajti rekel je: „Kako veličasten je ta praznik, kateri s kristijani vred-

praznujemo.“ Rabinar je zelo bogat in mu prestop menda ne bo delal posebnih sitnosti. Čudno je le to, ker je bil prej znan kot pravoveren jud, ki bi bil dal kri in življenje za svojo vero. Ali se vsemogočnej ljubezni nij mogel ustaviti, ka-li?

Javna zahvala.

Sijajnemu uspehu, katerega je imela „Sokolova“ zabava v korist pogorelcem Vičanom, priporočila je zlasti darežljivost ljublj. narodnjakov, ki so za loterijo dobitke in novice darovali.

Podpisani odbor se jim za toliko blagodušnost prisrčno zahvaljuje.

Odbor „Sokola“.

Dramatično društvo.

Občni zbor slovenskega „dramatičnega društva“ za leto 1877 bode **18. maja** ob 6. uri po polu dne v čitalnični dvorani v Ljubljani.

Vrsta razgovorov:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev predsednika, blagajnika in novega odbora (10. odbornikov).
5. Posamezni predlogi.

Vsi udje so uljudno vabljeni.

V Ljubljani 1. maja 1877.

Janko Krsnik, Janez Murnik,
tajnik. predsednik.

Umrli v Ljubljani

od 25. aprila do 5. maja:

Marijeta Mlakar, gostica, 71 let, za oslabljenjem. — Elizabeta Klopčar, gostaška vdova, 80 let, za pljučnico. — Marija Ločnikar, dekla, 34 let, za razlivom v pljučih. — Ferdinand Regul, računskega svetnika žena, 83 let, za oslabljenjem. — Ferdinand Blumlein, orglar, 40 let, za pljučnico. — Leopold Jeršek, otrok delavca v predinici, 5 mesecev, za božjastjo. — Gregor Bartonecij, nadzornik pri vžitnini, za razlivom v pljučih. — Marija Uran, fijakarja žena, 45 l., za vnetjem možjane mrene. — Anton Kremlar, delavec, 31 l., za pljučno sušico. — Jakob Blaž, cunjar, 60 l., za mrtvodom. — Marijana Tomšič, gostača vdova, 70 l., za oslabljenjem. — Jagica Planinčič, 26 l., za pljučnico. — Franca Švigelj, branjevca otrok, za davico. — Marija Babnik, šivilja, 54 l., za pljučno sušico. — Antonija Prebes, del 19 l., za jetiko. — Luka Kopač, gostač 45 l., za vtriplj. pljuč. — Katarina Belejan, kajž. ž. 45 l., za jetiko. — Ana Janežič, maš. kijč. o., 21 m., Anton Poreser, gostač 49 l., za jetiko. — Anton Krošnik, berač 56 l., vsled slabosti. — Helena Zupanec, pism. ž., 62 l., za mrtvodom. — Antonija Bizjak, delavka 24 l., za jetiko.

Dunajska borza 8. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	57	gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63	"	45	"
Zlata renta	70	"	—	"
1860 drž. posojilo	106	"	75	"
Akcije národne banke	761	"	—	"
Kreditne akcije	135	"	80	"
London	129	"	70	"
Napol.	10	"	37	"
C. k. cekini	6	"	12	"
Srebro	112	"	70	"
Državne marke	63	"	70	"

Lotrijne srečke.

V Trstu 5. maja: 30. 37. 82. 39. 64.

V Linci 5. maja: 36. 72. 13. 69. 35.

Kdor

- 20 gld. za elegantno obleko,
12 " lepo zgornjo suknjo,
25 " črno obleko, (108—3)
6 " hlače iz tkanine
hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u,
v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti
poštnemu povzetju točno izvrše; nepri-
stojuče zamenja se brez ugovora.

Naznanilo.

Usojam se naznanjati, da sem gostilnico „pri vrtnarji“ (zum Gärtner), tiskarske cerkev prevzel, in da budem sl. občinstvu ustreza z izvrstno štajersko **pivo** (Göster-Bier aus Leoben) in z izvrstnim **vinom** iz krajškega okraja (Raka).

Tudi se dobri zajutrek, kosilo opoludne in dobra večerja, vse po najnižje cenai.

Na prijaznem, zračnem vrtu gostilnice je tudi **kegljišče**.

Sl. občinstvo vabim, da se mnogobrojno udeleži.
A. Gruber.

Obznanilo.

Kdor se hoče pečati s pobiranjem črešnjevih peceljev, bezgovim cvetjem, cvetjem rudečega poljskega maka, papeževe sveče, lapuha, arnike, dalje s perjem zobnika, volje jagode, čmerike, poprove mete itd., in si hoče pri tem kaj zaslužiti, naj se obrne na

Ivana Schautzerja,
v Vorderbergu na zgornjem Štajerskem.
■ Tudi **kokoši čistega laškega pleme** zgornji kupuje.
(113—1)

Zvonove

harmonično obrani s figuralnimi olepšavami.

Brizgalnice (95—4)

za ogenj in za na vrt,

pumpe vsake vrste,

prodajejo jako solidno izdelane prav po ceni

Oesterreicher & Freund,
Maschinen-Fabriks-Niederlage,
WIEN, Akademiestrasse 1.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dočiva:

VIII. zvezek „Listki“: Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, posloveni dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Samoklistirni aparati

(Clysopumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—46)

Gabriel Piccoli,
lekárju, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Samo 80 kr.

1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostanjotega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gld. Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40. Žličice za jed, 30, 40, 50, 60, 70. 1 zajemalc za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50. 1 zajemalc za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3. 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6. 1 fasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50. 1 okvir za fotografijo, fin. kr. 80. ■ Vse drugo jako cenó.

Naslov:

M. Bressler,
zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höller.

■ Cenilnik zastonj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25—25)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“